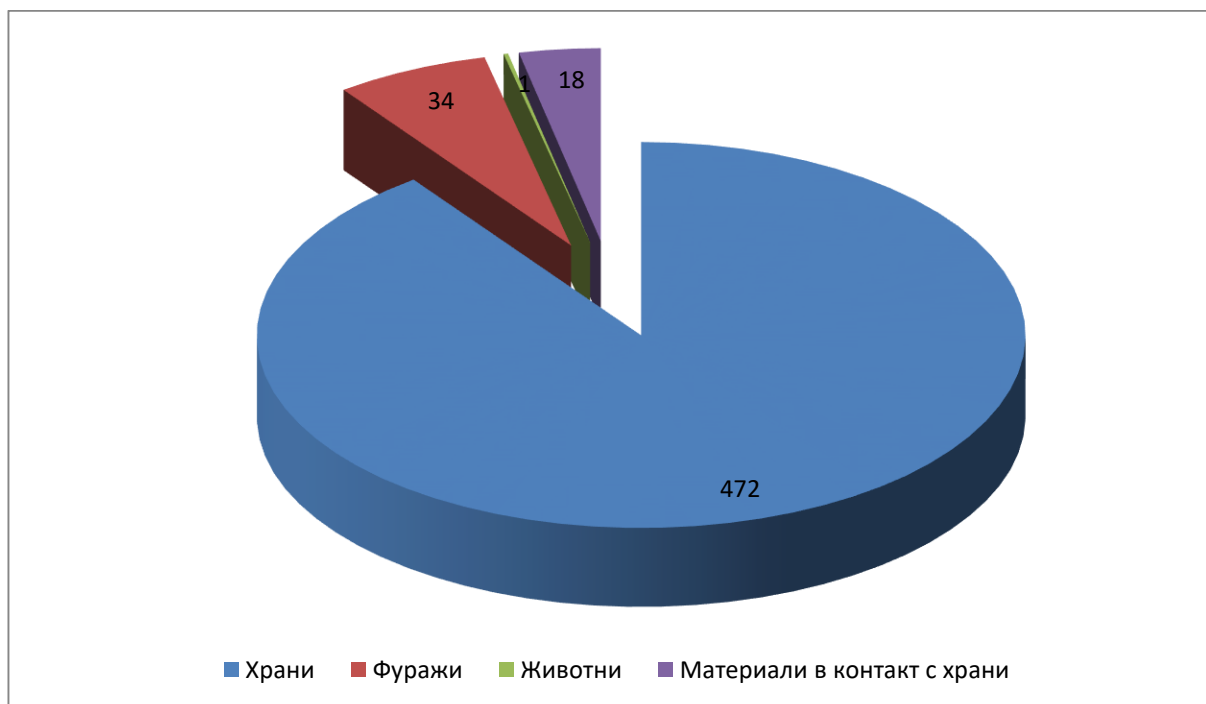

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец април 2024 г.**

Общият брой нотификации за месец **април 2024 г.** е **525**. Сигналите в категория храни са най-много – **472**, за фуражите – **18**, материалите в контакт с храни – **14**. Има и **1** сигнал в категория животни. (фиг.1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **130** нотификации, които се разпределят в следните категории:

Билки и подправки – **14** нотификации: *Salmonella* в лаврови листа на прах от Турция и в джинджирил на прах от Индия; наличие на хлорпирифос в кимион на прах от Индия и в куркума, също от Индия; наличие на неразрешените субстанции (хлорпирифос-етил, карбендазим, пропамокарб и пропиконазол) в сладка лайка от Испания; наличие на компоненти на минерални масла

Amber Green White

(МОАН) във ванилови зърна от Папуа Нова Гвинея; **афлатоксини** в смяно чили от Германия; **хлорпирифос-метил** в смяна канела от Виетнам; **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в билки от Франция; **недеклариран алерген (глутен)** в градински чай на прах от Италия; **наличие на чуждо тяло (парче стъкло)** в градински кресон от Дания; **наличие на полициклични ароматни въглеводороди** в сушени дафинови листа от Индия; **ортофенилфенол и антраквинон** в сушен черен кардамон (*Lanxangia tsaoko*) от Китай и **компоненти на минерални масла (МОАН) и пестицидни остатъци** в Сечуански пипер от Китай.

Зърнени и тестени изделия – 12 нотификации: **наличие на тропанови алкалоиди** в теф с неизвестен произход и от Германия; **наличие на чужди тела (метални частици)** в овесени ядки от Германия; **неразрешени субстанции хлорпирифос и диметоат** в ажгон (*Trachyspermum ammi*) от Индия; **откриване на сусамени солети** в опаковка с обикновени солети от Франция; **наличие на чужди тела (метални фрагменти)** в сладки от Италия; **откриване на чужди тела** в листа орегано, които се използват за производството на тестени изделия от Турция; **недекларирани алергени (ядки и соя)** в кроасани от Белгия; **наличие на чужди тела (метални частици)** в полуготови сладкарски изделия от Италия; **контаминиране с цианид** на пшеничено брашно от Франция; **хлорпирифос-метил и пиримфос-метил** в ръж от Франция и **наличие на афлатоксин В1** в пуканки от Франция.

Плодове и зеленчуци – 12 нотификации: **наличие на пестицид** в лайм от Бразилия; **погрешно етикетирание** на свободна от глутен салата от водорасли от Холандия; **недеклариран алерген (серен диоксид)** в кайсии от Турция; **наличие на чуждо тяло** в печени на ленти червени чушки от Турция; **олово** в растението китайски корен (*Smilacis glabrae rhizoma*) от Китай; **наличие на афлатоксини и на охратоксин А** в черници от Турция; **наличие на етефон** в замразени зелени чушки от Полша; **наличие на норовирус и на вируса на хепатит А** в замразени горски плодове от Италия; **кадмий** в авокадо с неизвестен произход; **хлорпирифос** в портокали от Египет и **наличие на чуждо тяло с неизяснен животински произход** в замразен спанак от Белгия.

Птиче месо и продукти от него – 10 нотификации: **наличие на *Salmonella* spp.** в пилешки кебап от Полша, в пилешки и пуешки кебап от Полша, **в пилешко филе от България** и в прясно птиче месо за кебап от Полша; ***Salmonella enterica* ser. *Infantis*** в пилешки месни заготовки от Испания и от Холандия; ***Salmonella* в**

пилешки продукти от Полша и в пилешки колбаси от Франция; **наличие на недиоксиноподобни полихлорбифенили** в цели замразени пилета от Франция и **наличие на *Salmonella enterica* ser. *Typhimurium*** в пуешко месо от Полша.

Риба и рибни продукти – 9 нотификации: **високо съдържание на живак** в замразени филета от риба тон от Испания (2) и от Еквадор, в размразени и мариновани парчета от риба меч от Испания и в замразена акула мако, също от Испания; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в пушена съомга от Дания и в съомга от Франция; **наличие на *Diarrhoeic shellfish toxin*** в промишлено отглеждани миди от Швеция и **наличие на недеklarирани алергени (соя и целина)** в риба от Холандия.

Други хранителни продукти/смесени – 9 нотификации: ***Listeria monocytogenes*** в млечна формула от Холандия; **наличие на чужди тела (парчета пластмаса)** във фалафели от Франция; **недекларирани алерген (фъстъци)** в паста за вегани със спанак и крем от кашу от Италия; **чуждо тяло (парче стъкло)** в пюре от сливи от Франция; **недекларирани алерген (млечен протеин)** в пивоварни дрожди от Естония; **недекларирани алергени (лешници и фъстъци)** в продукт за мазане от Турция; ***Salmonella spp.*** в салата от водорасли от Тайван; **наличие на чуждо тяло** в сос от Белгия и **наличие на чужди тела (парчета пластмаса)** в ястия с охлюви от Франция.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 8 нотификации: ***Salmonella*** в бургер с бекон от Белгия, в свински черва от Полша, в пиле от Франция и в пилешка месна заготовка от Испания; ***Listeria monocytogenes*** във фует от Испания и в прошуто от Италия; **наличие на *Staphylococci*** в суджук от Австрия и **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** във филе от еленско месо от Чехия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 8 нотификации: **високо съдържание на витамин В6** в хранителни добавки от Испания (2); **наличие на недеklarирани алергени** в хранителни добавки от Испания; **наличие на диметиламинамин (DMAA)** в хранителна добавка от Украйна; **съмнение за влагане на неразрешената субстанция силденафил** в хранителна добавка от Турция; **високо съдържание на мелатонин** в хранителна добавка от Полша; **наличие на *Salmonella spp.*** в моринга на прах от Шри Ланка и **наличие на неразрешената субстанция йохимбин** в хранителни добавки от Русия.

Мляко и млечни продукти – 6 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в сирене от Франция, от Германия, от Италия, в сирене горгонзола от Италия; в пастьоризирано козе мляко от Холандия и в сирене от сурово козе мляко от Франция.

Ядки, продукти от ядки и семена – 6 нотификации: наличие на хидроцианова киселина в ленено семе от Полша и от Белгия; наличие на афлатоксини в бадемово брашно от Испания и във фъстъци от Китай; високо съдържание на морфинови алкалоиди в маково семе от Чехия и недеклаиран алерген (млечен протеин) в ядки от Испания.

Супи, сосове и подправки – 6 нотификации: наличие на чужди тела (стъклени фрагменти) в супа минестроне (вид италианска супа от зеленчуков бульон и бобови култури, към която може да се добавя паста или ориз) от Германия; чужди тела (стъклени фрагменти) в сос закуска от Румъния; наличие на полициклични ароматни въглеводороди в микс от супи от Китай; наличие на недеклаиран алерген (пшеница) в алжирски сос, неправилно пакетирани като бразилски сос от Белгия; наличие на чужди тела от поли (оксиметилен) в мелнички за сол от Австрия и наличие на чужди тела от поли (етилен терефталат)(PET) в мелничка за сол от Испания.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 5 нотификации: високо съдържание на охратоксин А в какао на прах от Холандия и от Полша; наличие на чужди тела (парчета твърда пластмаса) в шоколадови блокчета от Германия; наличие на чуждо тяло в шоколадово блокче от Португалия и чужди тела в лимонов балсам от Италия.

Материали в контакт с храни – 5 нотификации: наличие на арсен, хром и желязо в тиган от Франция; повишени нива на първични ароматни амини и нестабилна миграция на никел от кухненски прибор от Китай; високо ниво на специфична миграция на хром от прибори за хранене от неръждаема стомана от Китай; миграция на 4,4-диаминодифенилметан в кухненски комплект от Китай и наличие на фталати в хартиени чинии, също от Китай.

Готови ястия и закуски – 5 нотификации: високо съдържание на капсацин в картофен чипс от Германия; наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) и глицидилови естери в бисквити от Тайланд; недеклаиран алерген (серен диоксид) в картофен снакс от Финландия;

недеклариран алерген в салата със скариди от Швеция и наличие на *Salmonella spp.* в сусамена паста от Турция.

Сладкарски изделия – 4 нотификации: *Listeria monocytogenes* в течен шоколад от Холандия; недеклариран алерген (глутен) в означени като свободни от глутен желирани бонбони от Испания; наличие на неразрешените добавки Е 407 – карагенан и Е 425 – коняк в сладкарски изделия от Тайланд и наличие на потенциално опасна неидентифицирана химична субстанция върху пластмасова пръчка, подобна на близалка с произход от Китай.

Мазнини и масла – 3 нотификации: наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) и глицидилови естери в растително масло гхи от Турция и от Египет и наличие на глицидилови естери на мастни киселини в слънчогледово олио от Германия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 2 нотификации: наличие на норовирус в миди от Холандия и липса на информация на етикета за алергени на холандски език на пържени кръгчета от сепия от Испания.

Яйца и яйчни продукти – 2 нотификации: *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в яйца от Холандия и наличие на *Salmonella spp.* в яйца на прах от Украйна.

Фуражни суровини – 2 нотификации: хлорпирифос в пшеница за фуражни цели от Чехия и наличие на *Salmonella spp.* в яйчни черупки на прах от Хърватия.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: откриване на *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в соев шрот за производство на комбинирани фуражи от Франция.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: наличие на чужди тела (метални частици) в лед от Холандия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: наличие на чужди тела (парчета пластмаса) в сурова храна за домашни любимци от Белгия и Франция.

За месец април 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция със 17 нотификации, следвана от Испания с 15 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 167 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 55 нотификации: **наличие на афлатоксин В1** в сушени смокини от Турция (8); **наличие на имазалил** в пресни лимони от Турция (4); **ацетамиприд** в лозови листа от Сирия (2) и в пресни чушки от Турция; **форметанат** в чушки пеперони от Албания (2); **наличие на афлатоксини** в сушени смокини от Турция (2); **наличие на ацефат** в зелен фасул от Кения (2); **хлорпирифос-метил** в пресни лимони от Турция, в пресни грейпфрути от Турция и в люти чушки от Кения; **пропиконазол** в замразен портокалов концентрат от Иран и пресни лимони от Турция; **наличие на хлорпирифос** в боб с шушулки от Египет и в зелен фасул от Кения; **наличие на охратоксин А** в стафиди от Узбекистан и в сушени смокини от Турция; **хлорпирифос и феназаквин** в чушки от Мароко; **толфенпирад** в зелен чай от Китай; **карбендазим и хлорпирифос** в стафиди от Индия; **тетраметрин** в портокали от Египет; **прохлораз** в пресни лимони от Турция; **линурон** в моркови от Египет; **високо съдържание на пестицидни остатъци** в черен боб от Мадагаскар; **диметоат** в портокали от Египет; **тиаметоксам и флоникамид** в бамя от Виетнам; **тиаметоксам** в бамя, също от Виетнам; **наличие на циперметрин** във фурми от Либия; **наличие на спиротетрамат, спиротетрамат енол и флоникамид** в пресни чушки от Турция; **наличие на неразрешените добавки Е 200 – сорбинова киселина и Е 210 – бензоена киселина** в домати паста от Сирия; **хлорфенапир** в зелен фасул от Кения; **ацефат и метаамидофос** в зелен фасул, също от Кения; **тиаметоксам и флуопирам** в плодове гуава от Индия; **метомил** в домати чери от Египет; **хлорфенапир и фипронил** в чушки чили от Доминиканската република и **неправилна входяща документация** за портокали от Египет.

Ядки, продукти от ядки и семена – 36 нотификации: **липса на официален сертификат** за сусам от Судан (15) и от Нигерия (2) и от фъстъци от Египет; **наличие на афлатоксини** във фъстъци от Египет (4) и от САЩ (2), в шамфъстък от Турция (3) и от САЩ и в лешниково брашно от Грузия; **наличие на хлорпирифос** в бланширани фъстъци от Бразилия и в семена от черен кимион от Индия; **Salmonella** в сусам от Турция и от Нигерия; **Salmonella spp.** в сусам от Турция и от Нигерия и **наличие на изопрокарб** в тиквени семки от Китай.

Билки и подправки – 13 нотификации: **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в кимион на прах от Турция, в сушено орегано от Турция и в семки от кимион, също от Турция; **наличие на етиленов оксид** в масала с месо от Индия

и в счувано чили, също от Индия; **наличие на пестицидни остатъци** в кимион на прах от Индия; **ципромазин и фипронил** в чушки от Доминиканската република; **хлорфенапир и фипронил** в чушки, също от Доминиканската република; **Salmonella spp.** в босилек от Египет; **хлорфенапир** в чили хабанеро на прах от Руанда; **наличие на ламбда-цихалотрин и клотианидин** в люти чушки от Уганда и **наличие на етион** в счукан червен пипер от Индия.

Зърнени и тестени изделия – 10 нотификации: **ацетамиприд** в ориз от Пакистан (2); **трициклазол** в ориз от Индия (2); **наличие на имидаклоприд** в ориз от Пакистан; **афлатоксини** в ориз от Индия; **наличие на множество пестицидни остатъци** в ориз от Индия; **недеклариран алерген (миди)** в закуски от Китай; **високи нива на пестицидни остатъци** в ориз от Пакистан и **наличие на пестицидите (трициклазол, тиаметоксам и хлорпирифос-етил)** в ориз басмати от Индия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 7 нотификации: **наличие на неразрешената нова хранителна съставка екстракт от листа на банаба (*Lagerstroemia speciosa*)** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **високо съдържание на добавката Е 960 – стевииолови гликозиди** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **високо съдържание на добавките: Е 960 – стевииолови гликозиди и Е 468 – натриева карбокси метил целулоза** в хранителни добавки от Обединеното кралство; **високо съдържание на алфа липоева киселина** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **наличие на сибутрамин** в еднократни торбички с чай от Турция; **високо съдържание на кверцетин** в хранителна добавка от САЩ и **липса на етикетиране** на хранителни добавки с билки от Индия.

Птиче месо и продукти от него – 6 нотификации: **влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига** за замразено пилешко месо от Бразилия и от Украйна; **влошени хигиенни условия** на пилешки труп с кожа и кости от Обединеното кралство; **Salmonella spp.** в пилешка месна заготовка от Бразилия; **Salmonella enterica ser. Minnesota** в осолени пилешки гърди от Бразилия и **наличие на Salmonella enterica ser. Heidelberg** в пилешка месна заготовка, също от Бразилия.

Сладкарски изделия – 5 нотификации: **високо съдържание на неразрешени добавки (Е 110 – Сънсет жълто FCF, Е 102 – тартразин, Е 316 – натриев еритробат и Е 950 – ацесулфам к)** в сладко от ананас от Тайван (2);

наличие на неразрешената добавка Е 171 – титаниев диоксид в сладкиш от Русия и в декорации за торта от Сърбия; шоколади с млечни продукти (композитни продукти) от Сао Томе и Принсипи с неоторизиран произход.

Други хранителни продукти/смесени – 5 нотификации: внос на композитни продукти от Китай и от Пакистан; наличие на желатини на прах в десерти от Бразилия; неразрешено влагане на Е 171 – титаниев диоксид в готови безалкохолни напитки от Сирия и влошен температурен контрол, липса на етикетиране и информация за произход на храни и напитки от Молдова.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: обща миграция на черен нитрилов прах от нитрилови ръкавици от Китай; повишена миграция на първични ароматни амини от пластмасов кухненски прибор от Китай; обща миграция на син нитрилов прах от нитрилови ръкавици от Китай и незадоволителни проверки за идентичност за меламинови продукти от Хонг Конг.

Хранителни добавки и ароматизанти – 3 нотификации: наличие на неразрешения оцветител Е 171 – титаниев диоксид в микс от хранителни добавки (оцветители) от Русия; наличие на неразрешена подправка за опушване (течен пушек), също от Русия и наличие на множество пестицидни остатъци в къри на прах от Индия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: наличие на черва от свине от Аржентина, от коне от Аржентина и от говеда от Аржентина.

Безалкохолни напитки – 3 нотификации: наличие на неразрешените добавки Е 200 – сорбинова киселина и Е 210 – бензоена киселина в нектар от манго от Египет (2) и наличие на сок от диви сини боровинки от Сърбия.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: наличие на *Vibrio vulnificus* в замразени отгледани във ферма скариди от Еквадор и наличие на нитрофурани в скариди от Индия.

Фуражни суровини – 2 нотификации: *Salmonella enterica* ser. *Senftenberg* в слънчогледово къспе от Украйна и наличие на *Enterobacteriaceae* в кучешки играчки за дъвчене от Бразилия.

Риба и рибни продукти – 2 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на замразена риба хек от Мексико и на замразена риба тон от Колумбия.

Натурални минерални води – 2 нотификации: наличие на неразрешени минерални води от Русия (2).

Храни за домашни любимци – 2 нотификации: *Salmonella* в биволско трупно брашно, предназначено за храна на домашни любимци от Индия и наличие на *Salmonella spp.* в сушена храна за домашни любимци от Турция.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: неправилен здравен сертификат за говежди желатин на прах от Китай и наличие на неразрешената добавка Е 200 – сорбинова киселина в доматиена паста от Египет.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: неразрешено предприятие за обработка и търговия с калмари от Китай.

Мазнини и масла – 1 нотификация: наличие на оцветителите Судан 3 и Судан 4 в палмово масло от Бряг на слоновата кост.

Мед и пчелно млечице – 1 нотификация: грянотоксин (вид невротоксин, който се съдържа в растението *Leucotoe grayana* от Япония) в пчелен мед от Сингапур.

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: наличие на оцветителя Е 127 – еритрозин в микс от пуканки и плодове от Украйна.

През месец април 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 32 нотификации, следвана от Египет и Индия, всяка с по 16 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 127 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 17 нотификации: наличие на кадмий в замразени и нарязани чушки от Турция и в авокадо от Перу; наличие на хлорпирифос в пъпеши от Мароко и в банани от Еквадор; хлороталонил в зелени круши от Турция; охратоксин А в стафиди от САЩ; флоникамид и етоксазол в чушки от Турция; *Salmonella spp.* в стафиди от Турция; хлорпирифос и хлорпирифос-метил в грейпфрути, също от Турция; карбофуран в замразени ягоди от Египет;

наличие на пестицидни остатъци в патладжани от Тайланд; **ипродион** в пресни круши от Южна Африка; **недеклариран алерген (серен диоксид)** в стафиди от Турция; **цифлутрин и хлорфенапир** във фасул от Доминиканската република; **диметоат** в замразени ягоди от Египет; **наличие на тежки метали** в марули от Италия и **наличие на оксамил** в зеленчуци от Мексико.

Птиче месо и продукти от него – 16 нотификации: *Salmonella enterica ser. Infantis* в пилешки гърди без кожа от Гърция, в птиче месо от Полша и в пилешко филе, също от Полша; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в прясно птиче месо от Полша и в охладено цяло пиле, също от Полша; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в стада от едnodневни пилета бройлери от Холандия и в прясно пуешко месо от Полша; **наличие на *Salmonella spp.*** в охладени пилешки четвъртини от Полша и в пилешка месна заготовка от Белгия; *Salmonella* в охладени пилешки четвъртини от Чехия и в пилешка месна заготовка от Холандия; **наличие на ветеринарномедицинския препарат доксициклин** в птиче месо и вътрешности от Полша; *Campylobacter jejuni* в пресни филета от пилешки гърди от Австрия; *Salmonella enterica ser. Newport* в пилешка кайма от Полша; *Salmonella enterica ser. Derby* в пилешко месо от Полша и **наличие на *Salmonella enterica ser. Infantis* и на *Salmonella enterica ser. Enteritidis*** в пилешки бутчета от Полша.

Ядки, продукти от ядки и семена – 11 нотификации: **наличие на афлатоксин В1** във фъстъци от Парагвай (3), от САЩ и от Никарагуа; **наличие на афлатоксини** в бадеми от САЩ (2); **наличие на *Salmonella spp.*** в орехови ядки от САЩ; **наличие на хидроцианова киселина** в кафяво ленено семе от Индия; **наличие на кадмий** в слънчогледови семки от Румъния и **наличие на охратоксин А** в манго на прах от Того.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 10 нотификации: **наличие на забранената субстанция агматинов сулфат** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешената нова хранителна съставка алфа глицерилфосфорилхолин (alpha-GPC)** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **влошени органолептични характеристики и неодобрен здравни претенции** на хранителна добавка от Чехия; **наличие на новата храна фулвинова киселина** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешената субстанция сибутрамин** в хранителна добавка с неизвестен произход; **наличие на новата храна тонгкат али (*Eurycoma longifolia*)** в хранителна добавка от САЩ; **влагане на неразрешен вид растение** в хранителни добавки от Индия; **наличие на новата храна CBD масло** от Обединеното

кралство; изтегляне от пазара на хранителна добавка от Румъния, която съдържа неразрешената нова храна (дихидромирицетин) и наличие на неразрешената нова храна (серапептаза) в хранителни добавки от САЩ.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 9 нотификации: наличие на норовирус в миди от Холандия (5) и в охладени миди от Франция; наличие на *Escherichia coli* в японски миди (*Ruditapes philippinarum*) от Португалия и в миди от Франция и наличие на *Salmonella* в миди от Испания.

Риба и рибни продукти – 8 нотификации: високо съдържание на живак в парчета маринована риба меч от Испания (2) и в размразена риба тон, също от Испания; наличие на хистамин в замразени парчета скумрия от Чили; високо съдържание на кадмий в риба тон от Еквадор; наличие на неразрешената субстанция азитромицин в замразено филе от сом от Виетнам; *Listeria monocytogenes* във филета от херинга в масло и подправки от Литва и наличие на неразрешената субстанция левкомалахитово зелено в замразени филета от риба пангасиус от Виетнам.

Готови ястия и закуски – 8 нотификации: наличие на ДНК от свине, говеда и птици в юфка от Китай (2); наличие на глицидилови естери в бисквити от Филипините; наличие на ДНК от говеда, свине и птици в соев снакс от Китай; *Listeria monocytogenes* в сандвич с риба треска от Италия, със суров материал от Норвегия; недеklarиран алерген (ракообразни) в готова юфка от Китай; недеklarирани алергени (лактоза и бета лактоглобулини) в готова юфка от Китай и наличие на недеklarиран алерген (яйца) и на ДНК от говеда в готова юфка, също от Китай.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 7 нотификации: високо съдържание на олово в овчи черни дробове от Обединеното кралство (2); наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в обрезки от месо от сърна от Обединеното кралство и в говеждо бонфиле от Бразилия; *Salmonella* в колбаси от Франция и в говеждо месо от Белгия и наличие на *Listeria monocytogenes* в говеждо месо от Уругвай.

Фуражни суровини – 6 нотификации: *Salmonella* в соев експелер от Казахстан; високо съдържание на олово във фуражни дрожди от Русия; *Salmonella* spp. в слънчогледово къспе от Украйна; наличие на диоксини и недиоксиноподобни полихлорбифенили в слънчогледово къспе, също от Украйна; голямо количество на *Enterobacteriaceae* в агнешко месо от Нова

Зеландия и високи нива на пестицидите (металаксил, флудиоксонил и тефлутрин) в проби взети от гранилирано пивоварно зърно от Украйна.

Зърнени и тестени изделия – 5 нотификации: наличие на хлорпирифос в соеви зърна от Украйна и в ориз от Пакистан; високо съдържание на трансмастни киселини в овесени бисквити с фруктоза от Украйна; наличие на недеклариран алерген (глутен) и неправилно етикетиране (липса на съдържание) на юфка от Турция и наличие на генетично модифициран ориз в оризова юфка от Виетнам.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: миграция на алуминий от грил тигани с незалепващо PTFE покритие от Китай; миграция на формалдехид от бамбукови дъски за рязане от Хонг Конг; наличие на бисфенол А в бутилка за пиене от Китай и изменение на техническите свойства на тава за печене от Обединеното кралство.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 3 нотификации: наличие на антраквинон в зелен чай от Виетнам; кадмий в какао на прах от Перу и наличие на пирилизидинови алкалоиди в черен чай от Индия.

Ракообразни и продукти от тях – 3 нотификации: висока концентрация на сулфит в скариди от Венецуела; наличие на неразрешената субстанция левкомалахитово зелено в черни тигрови скариди от Индия и наличие на неразрешените субстанции левкомалахитово зелено и левкокристал виолетово в скариди от Виетнам.

Мазнини и масла – 3 нотификации: наличие на хлорпирифос-етил в зехтин екстра върджин от Тунис; наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) и глицидилови естери в растително масло гхи от Египет и високи нива на пестицидни остатъци в зехтин, също от Египет.

Билки и подправки – 3 нотификации: *Salmonella* в мащерка от Мароко; наличие на неразрешените хранителни добавки Судан 1, Судан 4 и Судан Червено В в сирене чедър на прах от Сирия и високи нива на пестицидни остатъци във виетнамски кориандър (*Persicaria odorata*) от Тайланд.

Безалкохолни напитки – 3 нотификации: високо съдържание на добавката Е 110 – Сънсет жълто FCF в портокалова напитка от Нигерия (2) и неразрешено влагане на оцветителя Е 104 – квинолин жълто в безалкохолна напитка от Южна Африка.

Яйца и яйчни продукти – 2 нотификации: яйца под наблюдение от Холандия, контаминирани със *Salmonella* (2).

Храни за домашни любимци – 2 нотификации: наличие на *Enterobacteria* в храна за домашни любимци от Китай и наличие на *Salmonella* и *Enterobacteria* в храна за домашни любимци от САЩ.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: високи нива на трансмастни киселини в сладкиши с вафлена глазура от Украйна.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: наличие на *Listeria monocytogenes* в сирене от сурово мляко от Франция.

Натурални минерални води – 1 нотификация: висока концентрация на бор в минерална вода от Турция.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: наличие на неразрешената добавка коняк в желирани топчета за чай с мехурчета от Китай.

През месец април 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е САЩ с 11 нотификации, следвана от Полша и Китай, всяка с по 10 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 101 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 16 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка алфа глицерилфосфорилхолин (alpha GPC) в хранителна добавки от САЩ и от Австрия; неразрешено облъчване на хранителна добавка от Белгия; наличие на калиев сорбат в сироп за деца от Обединеното кралство; наличие на новата неразрешена храна канабидиол (CBD) в хранителна добавка от Холандия; наличие на небезопасната съставка ашваганда (*Withania somnifera*) и на малинов кетон в хранителна добавка от Малта; наличие на неразрешената нова храна (зеолит-клиноптилолит) в хранителна добавка от Германия; партида с хранителни добавки от Обединеното кралство, които не са преминали необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия); наличие на забранената съставка 5-хидрокситриптофан (5-НТР) от семена на *Griffonia simplicifolia* в хранителна добавка от Словакия; наличие на неодобрената нова храна никотинамиднуклеотид (NMN) в хранителни добавки от Китай; наличие

на неразрешена нова хранителна съставка серациопептидаза в хранителна добавка от Ирландия; наличие на забранената съставка хуперазин А в хранителна добавка от Полша; променени характеристики на храна за специални медицински нужди от Унгария; наличие на неразрешена нова храна в хранителни добавки и различни продукти с неизвестен произход; хранителни добавки с кардарин, също с неизвестен произход и наличие на неразрешената нова храна (*Cordyceps militaris*) в хранителна добавка от Обединеното кралство.

Фуражни суровини – 12 нотификации: наличие на *Salmonella enterica ser. Agona* в соев шрот от Холандия (2); високо съдържание на микотоксини в овесени ядки от Франция; *Salmonella enterica ser. Senftenberg* в рибно брашно от Дания; *Salmonella spp.* в рибно брашно от Испания; наличие на чужди тела в допълваща храна за кучета от Холандия; циперметрин в семена от магданоз от Италия; наличие на ДНК от преживни животни и свине в пуешко трупно брашно от Полша; наличие на диоксини в хидролизиран ечемик от Чехия; неразрешено наличие на канабидиол (CBD) във фураж от Испания; наличие на *Salmonella anatum* в комбиниран фураж от Белгия и наличие на частици от сухоземни гръбначни животни в хидролизирани протеини от Холандия.

Зърнени и тестени изделия – 8 нотификации: наличие на неразрешената добавка Е 110 – Сънсет жълто FCF в царевичен снаксове от САЩ (3); партида с различни видове сладкиши от Индонезия, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); разтеж на плесени в тестени изделия (пълнозърнест хляб и пшеничена пита) от Германия и Холандия; партида от замразен домашно приготвен чапати (вид тънък индийски хляб от пшеничено брашно без мая) от Индия, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); наличие на охратоксин А в ръжено брашно от Литва и наличие на неразрешената добавка Е 102 – тартразин в юфка от Тайланд.

Други хранителни продукти/смесени – 8 нотификации: наличие на мъртви насекоми в пълнозърнесто пене (вид италианска цилиндрична паста) от Италия; наличие на алергени, които не са означени на италианския етикет на кимчи (вид традиционно корейско ястие) от Южна Корея; пирилизидинови алкалоиди в полен от Франция; наличие на чуждо тяло (парче пластмаса) в кори за баница от Холандия; нелегален внос на ксантанова гума от Китай; наличие на алкохолна ферментация, която е предизвикана от контаминация с гъби на десерти на растителна основа от Франция; влошени органолептични

характеристики на сушени тортелини с шунка от Италия и наличие на партида с подсладители съдържащи лактоза от Китай, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия).

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 7 нотификации: замърсяване с плесени и неправилно етикетирание на сурови колбаси от Италия (2); наличие на косми в говеждо месо от Испания; наличие на ветеринарномедицинския препарат ивермектин в говеждо месо от Холандия; наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в патешко месо от Полша; чуждо тяло (парче стъкло) в колбас с червен пипер и яйца от Германия и *Salmonella spp.* в сурово и охладено свинско месо от Испания.

Сладкарски изделия – 6 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD) в дъвки от Холандия; наличие на компоненти от минерални масла (МОАН) в царевични сладки с шоколадова глазура от Финландия; наличие на неразрешените оцветители: E 110 – Сънсет жълто FCF и E 124 – Понсо 4R в близалки от Китай; наличие на оцветителя E 171 – титаниев диоксид и неправилно етикетирание на сладкарски изделия от САЩ; партида със сладки и бисквити от Италия, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт Ротердам (Холандия) и наличие на неразрешената нова храна (есенциално масло от коноп) в желирани бонбони от Италия.

Птиче месо и продукти от него – 6 нотификации: наличие на *Salmonella enterica ser. Infantis* в дълбоко замразени пилешки крака от Украйна, в замразени пилешки крила от Унгария и в замразени пилешки филета от Полша и Литва; наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в проби взети от птицеферма от Полша и в замразено патешко месо от Унгария и влошени органолептични характеристики (необичайна миризма) и влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига за замразено пиле от Полша.

Храни за домашни любимци – 5 нотификации: наличие на партида с храна за домашни любимци от Китай, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки в граничния пункт в Ротердам (Холандия)(3); високо съдържание на живак в допълваща храна за котки от Тайланд и наличие на *Salmonella spp.* във фуражна суровина (месо от кенгуру) за домашни любимци от Германия.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: наличие на бисфенол А в съд за горчица от Германия и в рециклирани салфетки, също от Германия; миграция на олово от ръба на емайлирана детска чаша от Сърбия и миграция на първични ароматни амини от шпатула за палачинки от Китай.

Плодове и зеленчуци – 4 нотификации: наличие на насекоми в броколи от Испания; високо съдържание на патулин в нарязани сушени ябълки от Полша; наличие на новата храна бамбукови шотовете в екстракт от листа на растението янанг (*Tiliacora triandra*) (увивно растение с ядливи листа от Югоизточна Азия) от Тайланд и високи нива на пестицидите (бромопропилад и проквиназид) в чушки от Йордания.

Билки и подправки – 4 нотификации: наличие на чужди тела (пластмасови частици) в мелничка за сол от Италия; пирилизидинови алкалоиди в смлян кимион от Белгия; откриване на въглеродороди на минерално масло във ванилия на прах с неизвестен произход и наличие на новата храна *Clitoria ternatea* в смлени на прах листа от растението пандан (*Pandanus amaryllifolius* Roxb.) от Колумбия.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) и глицидилови естери в бисквити от Йордания; наличие на неразрешената добавка Е 110 – Сънсет жълто FCF в горещи пуканки от САЩ; високо съдържание на йод във водорасли с подправки от Южна Корея и наличие на ДНК от свине в юфка от Китай.

Сладоледи и десерти – 3 нотификации: наличие на партида със замразени продукти (японски сладки торти и сладолед мочи) от Япония, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); наличие на чужди тела в сладолед от Холандия и високо съдържание на компоненти от минерални масла (МОАН) в торта с неизвестен произход.

Ядки, продукти от ядки и семена – 3 нотификации: наличие на нова хранителна съставка *Coix lacrima—jobi* L. от Китай; наличие на ларви на насекоми в орехи от Словакия и окислително гранясване на орехови ядки от САЩ.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: нежелателна ферментация на майонеза за вегани от Холандия; наличие на чуждо тяло в доматен сос от

Италия и наличие на ДНК от птици, която не е отразена на италианския етикет на бульон от Китай.

Мазнини и масла – 2 нотификации: наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) в зехтин от Турция и високо съдържание на компоненти от минерални масла (MOSH и MOAH) в масло от костилки на маслини от Испания.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: *Listeria monocytogenes* в сирене от Германия и наличие на личинки в дълготрайно обезмаслено мляко от Белгия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: партида с шоколадова напитка от Нигерия, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки в граничния пункт (Холандия).

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: високи нива на сулфит в сготвени тропически скариди от Венецуела.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация: наличие на партида с яйчни продукти от Китай, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки в граничния пункт (Белгия).

Фуражни премикси – 1 нотификация: храна за риби, която е възможна причина за смърт при риби в Дания.

Риба и рибни продукти – 1 нотификация: непълно етикетирание на хайвер от Франция.

През месец април 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Китай с 12 нотификации, следвана от Холандия с 11 нотификации.

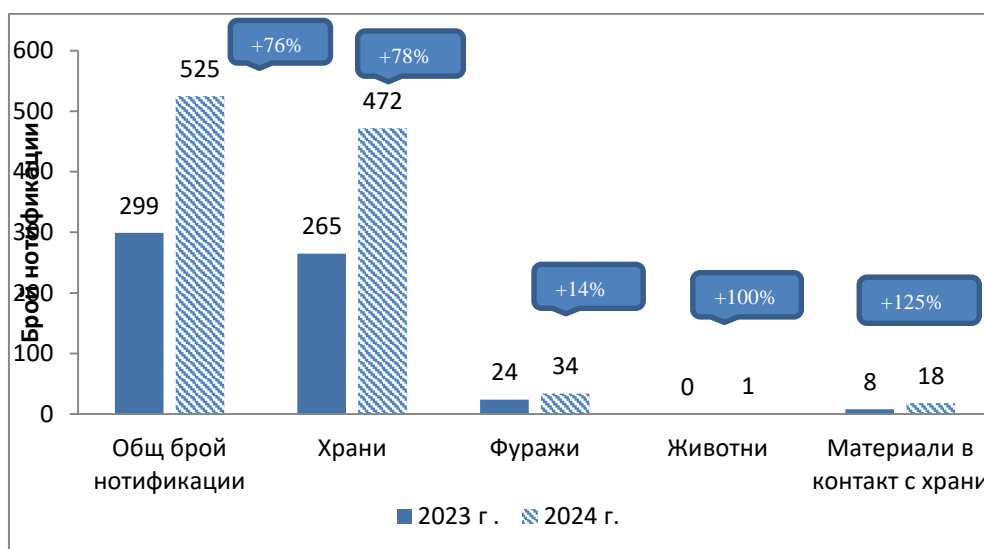
За месец април 2024 г. България е нотифицирана веднъж.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на броя нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за м. април 2023 г. и м. април 2024 г. На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни и животни. Най-много

нотификации са докладвани при храните. Наблюдава се **повишение** при всички категории нотификации: при общия брой нотификации, достига 76%, при храните достига 78%, при фуражите – 42%, при материалите в контакт с храни достига 125% и при животни достига 100%.

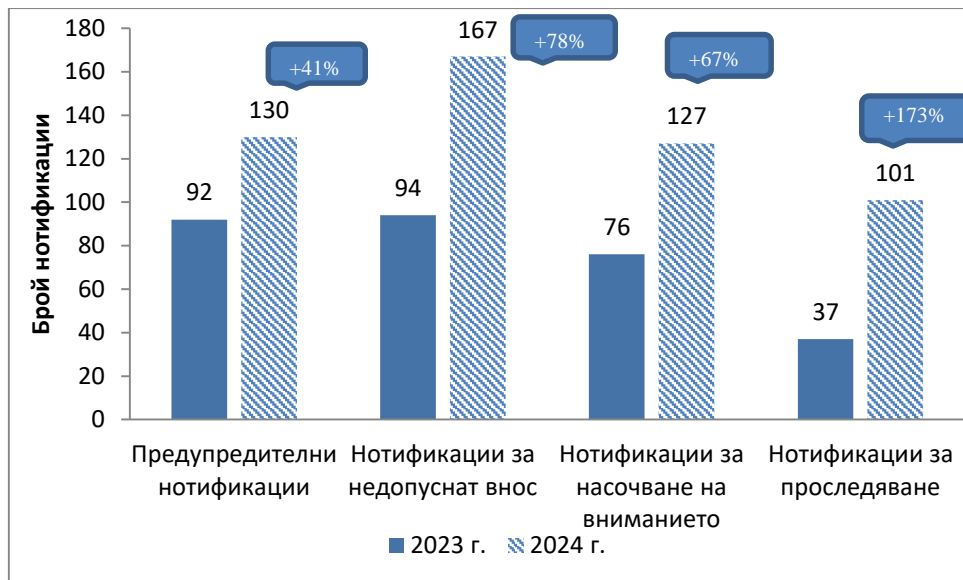
През месец април 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички категории нотификации.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. април 2023 г. и м. април 2024 г.

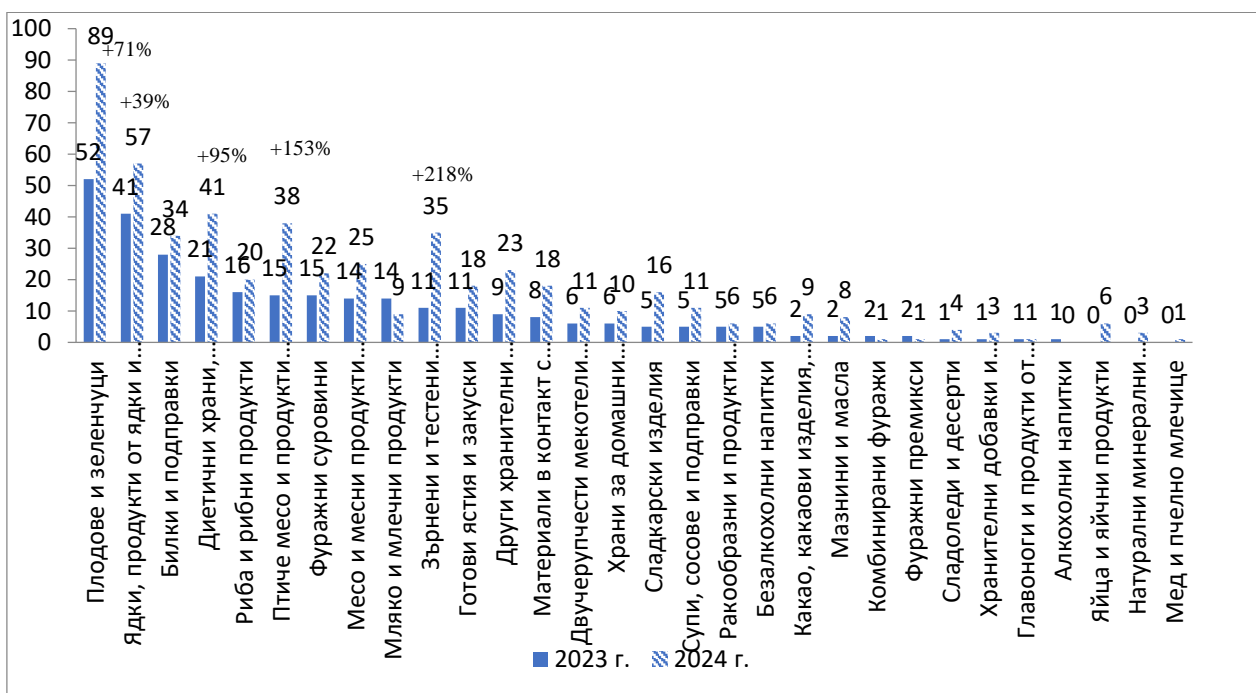
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-много съобщения има при нотификациите за недопуснат внос. **Повишение** се наблюдава при всички видове нотификации, както следва: при предупредителните нотификации достига 41%, при нотификациите за недопуснат внос достига 78%, при нотификациите за насочване на вниманието достига 67% и при нотификациите за проследяване достига 173%.

През месец април 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички видове нотификации.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

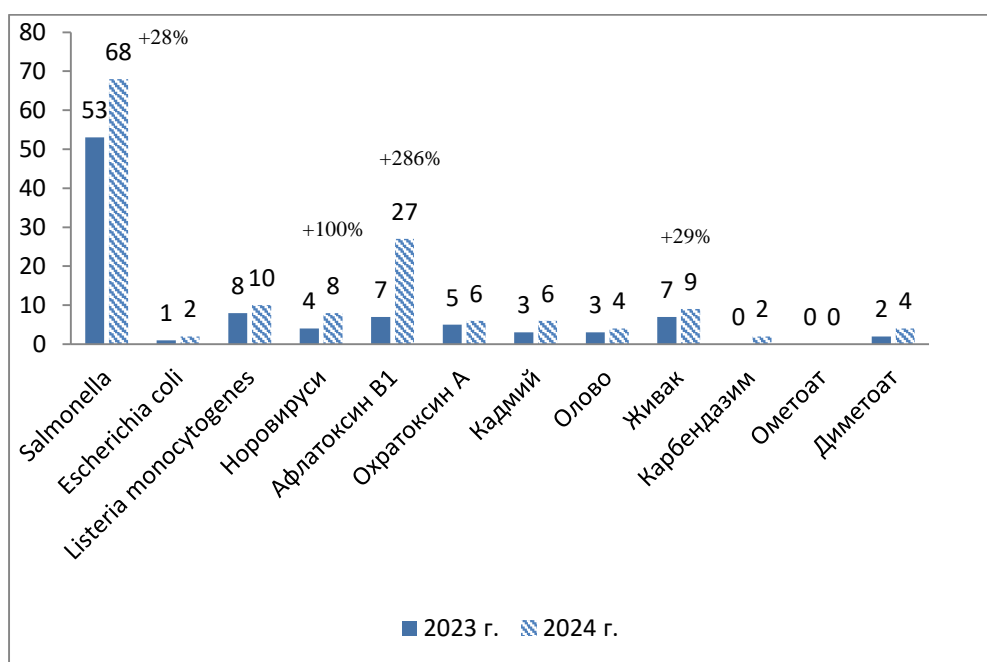
На фиг. 4 са съпоставени данните за месец април 2023 г. и м. април 2024 г. според категории продукти. Наблюдава се повишение при всички посочени категории продукти както следва: при „Плодове и зеленчуци“ със 71%, при „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 39%, при „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ с 95%, при „Птиче месо и продукти от него“ със 153% и при „Зърнени и тестени изделия“ с 218%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците април 2023 г. и април 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички посочени категории продукти.

На *фиг. 5* са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за месец **април 2023 г. и м. април 2024 г.** Наблюдава се **повишение** при патогенните микроорганизми като при *Salmonella* достига 28%, а при норовирусите достига 100%. При микотоксините се наблюдава също **повишение** като при афлатоксин В1 достига 286%. При тежките метали се наблюдава **слабо повишение**, което при живака достига 29%. Пестицидите запазват **ниски нива**.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците април 2023 г. и април 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при патогенните микроорганизми, микотоксините и тежките метали, докато пестицидите запазват ниски нива.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
22.05.2024 г.